

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೮

ಸಂಚಿಕೆ : ೬

ಶಾಂತವಾಹನ ಶಕ ೧೯೩೯, ಶ್ರೀ ಹೇಮಲಂಕ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾರ್ಗಶಿರ-ಮುಷ್ಯ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ, ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೩: ಸುದ್ದಿ, ಅಂಕಣ

ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳದಿಂದ

ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ತೀರಿಕೊಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿ: ರದ್ದು ಪಡಿಸಲು ದಾವಾ ಹೂಡಬಹುದು

ತೀರಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಡಿಕ್ರಿಯು ಅಕ್ರತ ಮತ್ತು ಶೂನ್ಯ (null and void) ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ರದ್ದತಿ ಕೋರಿ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸುವುದೂ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಬದುಕಿರುವವರನ್ನು ಸುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅವರು ಸಮನ್ಸಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಏಕತರ್ಫಿ (ex parte) ಆಗಿ ಅಂತಹವರ ವಿರುದ್ಧ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಪ್ರತಿವಾದಿ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಕಾನೂನಿನ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಏಕತರ್ಫಿ ಆಗಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಇದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ. ವಾದಿ ದಾವಾ ಹೂಡುವಾಗ ಬದುಕಿದ್ದ ಪ್ರತಿವಾದಿ ತದನಂತರ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ದಾಖಲೆಗೆ ತರದೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಡಿಕ್ರಿಯ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಎಂತಹದ್ದು? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ತೀರಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ?

ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು. ದಾವಾಸ್ತಿಯ ವಿಭಜನೆಗಾಗಿ ವಾದಿ ಹೂಡಿದ ದಾವಾ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು-ಆರನೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ-ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ವಾದಿ ಈ ತೀರಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ದಾವಾಕ್ಕೆ ಪಾಟಿಯಾಗಿಸಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ದಾವಾ ಡಿಕ್ರಿ ಆದಾಗ ಆರನೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಈ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಆರನೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಾರಸುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದ ವಾರಸುದಾರರು ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾ ಹೂಡಿ ತೀರಿಕೊಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ದಾವಾದ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧ ಶಾಶ್ವತ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದರು. ಈ ದಾವಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಷ್ಣು ಎದುರಾಯಿತು. ದಾವಾ ನಿಲ್ಲದು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಛೇರಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿತು. ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು 'ಈ ದಾವಾ ನಿಲ್ಲದು', ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು.

ವಜಾ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅಪೀಲನ್ನೂ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

ಈ ವಾರಸುದಾರ ವಾದಿಗಳು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿತ ಎರಡನೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಈ ಎರಡನೆ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಮಾಫಿ ಇಲ್ಲ

ಸಕಾರಣ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ೧೯೭೩ರ ಕಾಲಮಿತಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಗದ ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೫ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದರ ಮನ್ನಾ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ (sufficient cause) ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

'ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ' ಏನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಬಡತನ, ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು

'ತೀರ್ಪಿಗಿಂತ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮುಖ್ಯ'

'ತೀರ್ಪು ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅನುಸರಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ'. ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಪೊಂದು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮದೋಷ (material irregularity) ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ (de novo trial) ಮಾಡಲು ಆದೇಶಿಸಬಹುದು ಎಂದೂ ಈ ತೀರ್ಪು ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ತೀರ್ಪು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ. ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೭೧ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇಡಿ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿರರ್ಥಕ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣವಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದೂ, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇಡಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದೆ.

ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಚಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ವಹಿಸದೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ಮೋಟರ್ ವಾಹನವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೀಡು ಮಾಡಿ, ಹದಿನೈದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸಾಧಾ ಘಾಯ ಮಾಡಿ, ನಲವತ್ತೇಳು ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಘಾಯ ಮಾಡಿ, ಎಂಟು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಚಾಲಕನ ವಿರುದ್ಧದ ಪ್ರಕರಣದ ಕಥೆಯಿದು.

ಈ ಚಾಲಕ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್ಸು ರಾಮನಗರದಿಂದ ಕೂಟಗಲ್ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶಾನುಭೋಗನಹಳ್ಳಿಯ ಮೂರು ರಸ್ತೆ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿತ್ತು -ಬಸ್ಸು ನಿಯಂತ್ರಣ ತಪ್ಪಿ ಮರವೊಂದಕ್ಕೆ ನಂತರ ಮನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹಾಯ್ದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಾವು ನೋವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪೊಲೀಸರು ಇದು ಚಾಲಕನ

ವಾಹನಾಪಘಾತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿದ

ಪಿಟಿಶನ್ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅಪೀಲ್ ನಿಲ್ಲದು

ವಾಹನಾಪಘಾತಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಿಟಿಶನ್‌ನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ಆಜ್ಞೆ ಐತೀರ್ಪು (award) ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ನಿಲ್ಲದು ಎಂದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ವಾಹನಾಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಘಾಯಾಳುಗಳಿಗೆ, ತೀರಿಕೊಂಡವರ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ, ಜಖಂಗೊಂಡ ವಾಹನಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೋರಲು ೧೯೮೮ ಮೋಟರ್ ವಾಹನಗಳ ಕಾಯ್ದೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪಿಟಿಶನ್ನಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಿಟಿಶನ್ನಿನಂತೆ ಪಕ್ಷಗಾರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆಜ್ಞೆ ಐತೀರ್ಪು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೭೩ರಂತೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕೋರಿ ಕೆಲವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಿಟಿಶನ್‌ಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ತನಗೆ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಭೌತಿಕ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (territorial jurisdiction) ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿತು. ಈ ಆಜ್ಞೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಅವರೇ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದರು. ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆಜ್ಞೆ ತಪ್ಪೆಂದರು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರೊಂದನ್ನು ಎತ್ತಿತು. ಅಪೀಲು ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಪೀಲು ನಿಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

-ಸಂ.

ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರು: ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತಿನ ಆಯ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತಿನ ವಿವಾದ

ನೆವೆಂಬರ್ ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹದಿನೆಂಟು ವಕೀಲರಿಗೆ "ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ" ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನ ಪ್ರದಾನಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದಿನಿಂದ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಸುತ್ತಿನ ವಿವಾದ ಎದ್ದಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಅರವತ್ತೆಂಟು ವಕೀಲರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಮನವಿಗಳಂತೆ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಯ್ಕೆಯಾದವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಒಂದೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಲವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದೂರು ಬಲವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನರ್ಹರ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದೂರು. ಈ ದೂರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದ ಅಂಗಳ ತಲುಪಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತವೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.

ಈಗ ಅಭಿಧಾನ ಪ್ರದಾನಿತ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ ಅಭಿಧಾನ) ನಿಯಮ, ೨೦೧೮ ಜಾರಿ ಆದ ನಂತರ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು. ಇಂದಿರಾ ಜಯಸಿಂಗ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿ ರೂಪಿಸಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರ ಆಯ್ಕೆಯೊಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾನದಂಡವಿತ್ತು. ಅವರ ಆಯ್ಕೆ ಕೋರಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುವವರೆಗಿನ ಹಲವು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

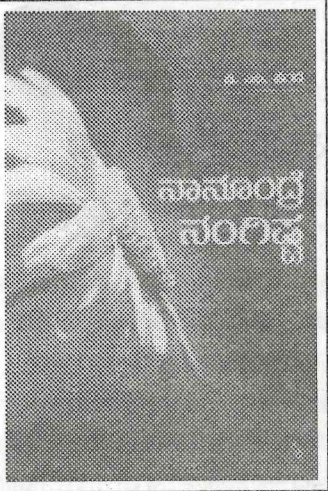
ಹಾಗಿದ್ದೂ ವಿವಾದ ಏಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಈಗ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಹಲವರು ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಕರು. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಈ ವಯಸ್ಸಿನ ಗುಂಪಿನವರಿಗೆ 'ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ' ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಪರವಾದ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಆಯ್ಕೆ ಹಲವು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ತಂದಿದೆ.

ಹಿರಿಯರ ಅಸಮಾಧಾನ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದದ್ದು ಎಂದು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ನಿಯಮ ಒಂದೆ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಬರುವ ಹಿರಿತನ (seniority)ಕ್ಕೂ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಹಿರಿಯ ವಯಸ್ಕರ ಮನವಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ ಅವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಂಬ ಅಸಮಾಧಾನ ಹಲವು ವಯಸ್ಕ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಇದೆ.

ಆಯ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೇಮಕಾತಿ ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ಬಯಸಿದ್ದು ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ

ಅಸಮಾಧಾನ ಸಹಜ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣದಿಂದ ಅವರ ಅಸಮಾಧಾನ ವಕೀಲರ ಸಮುದಾಯದ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವೆ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಅದು 'ವಿವಾದ'ದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಆಯ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೇಮಕಾತಿ ನಡೆದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸಂಭವಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳೆ. ಹಾಗೆಂದು ಇಂತಹ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆ ಬೆಳೆದು, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇಡಿ ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು? ಪರಿಹಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಇಡಿ ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿಸುವುದು. ಆಯ್ಕೆ ಬಯಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬರಹರೂಪದ ಮನವಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನಿತ್ತು, ಪ್ರತಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯ ಸಚಿವಾಲಯ (ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್) ಏನು ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿತ್ತು, ಅವರ ಯಾವ ಸಾಧನೆಗೆ (ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿತನವೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಎಷ್ಟು ಅಂಕ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದ ಖುಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ಅಂಕಗಳು ಎಷ್ಟು, ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣದ ಮೇಲೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ.

ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎರಡನೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಆಯ್ಕೆಯಾದವರ ಪೈಕಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಒಂದೆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬ ಆಪಾದನೆ. ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಆಧಾರಿತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಆಯ್ಕೆಯಾದವರ ಪೈಕಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದರ ಶ್ರೇಯ ಸಲ್ಲ ಬೇಕಿರುವುದು ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ, ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಂದಿಡುತ್ತದೆಯೇ? ಅಂತಹ ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದದ್ದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು. ಸದ್ಯಕ್ಕಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಬಂಡಿತ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲದು-ಯಾರ ಜಾತಿ ಯಾವುದೆ ಇದ್ದರೂ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ವಕೀಲರಲ್ಲಿ 'ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರು' ಮತ್ತು 'ಇತರ ವಕೀಲರು' ಎಂಬ ಎರಡು ಶ್ರೇಣಿಗಳು ಇರಬೇಕೆ, ಇದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಾರದೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉತ್ತರಿಸದೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ. ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಎನ್ನುವಂತಹ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ವಕೀಲ ಮಿತ್ರ, ಡಿ.ಎಂ.ಹೆಗಡೆ, ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಕಟಣೆ.

'ನಾನೊಂದ್ರೆ ನಂಗಿಷ್ಟ!' ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಲೇಖನಗಳ ಪುಸ್ತಕ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ

ಆದ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಲೇಖನಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯ ಪುರವಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದವು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ

ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ

ಭೀಮಾ ಕೊರೆಗಾಂವ್ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಐವರು ಆರೋಪಿಗಳ ಪರ ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞ ರೊಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ.

ರೊಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಈ ಐವರು ಆಪಾದಿತರನ್ನು ಪೋಲಿಸರು ಬಂಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿಗಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದ್ದರು.

ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೋಲಿಸರ ವಿರುದ್ಧ ಕೆಲ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಕಾರಣಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ - ತನಿಖೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಇಂಥ ಅರ್ಜಿ ಆಪಾದಿತರ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಯಾವುದನ್ನು ನೇರ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗದೋ ಅದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂದಿದೆ. ಥಾಪರಿಗೆ ಈ ಅಪರಾಧ ಅಥವಾ ಆಪಾದಿತರೊಂದಿಗೆ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅರ್ಜಿಯಂತೆಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು ಎಂದಿದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಪ್ರಯತ್ನ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು 'ಗೆಲ್ಲರಿ', 'ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿ', 'ಪರರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿ', 'ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಗಳಿಸಿ', 'ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆಯಿರಿ', ಇತ್ಯಾದಿ ರೀತಿಯ ಬರವಣಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ, ಸುಂದರ ಬದುಕು ಬದುಕುವ ಸೂತ್ರ ಕಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ. ಸುಂದರ ಬದುಕಿಗೆ ನಾವು ಹೇಗಿದ್ದೇವೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ಇಷ್ಟಪಡಬೇಕು ತಾನೆ? ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇದು 'ನಾನೊಂದ್ರೆ ನಂಗಿಷ್ಟ!'

ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಳರಿಮೆ, ತಮ್ಮ ಅಸ್ಥಿತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲ (identity crisis), ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾರಂತೆಯೋ ಇರಬೇಕಿತ್ತು ಎಂಬ ಹಂಬಲದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಸವೆಸಿ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು, ಎಲ್ಲ ಇದ್ದೂ ಸಂತೋಷವೊಂದು ಇಲ್ಲದಿರುವವರು, ಅನಾರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸೊಸಲು ಮನೋಬಲ ಇಲ್ಲದೆ ಶರಣಾಗುವವರು, ಚಿಂತೆ, ಭಯದಿಂದ ದಿನವಿಡಿ ನರಳುವವರು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಬಂದಹಾಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗದವರು, ಇಂತಹವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದ ಬರಹಗಳಿವು. ಈ ಯಾವ ಬರಹಗಳೂ ಉಪದೇಶದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ಲೇಖನಗಳು ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಲೇಖಕರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕ.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಕೀಲರಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕು ಆರಂಭಿಸಿದ ಡಿ.ಎಂ.ಹೆಗಡೆ, ಸಂಧಾನ-ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರಾಗಿಯೂ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದವರು. ನಂತರ ಅವರು ಹೊರಳಿದ್ದು ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಕ್ಷೇತ್ರದತ್ತ. ಈಗವರು ಪೂರ್ಣಾಂಕದ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು. ಮನುಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡುವ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಷ್ಟೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಹಾರಗಳೂ ಕಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಈ ಪುಸ್ತಕ.

ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷೆ ಸರವಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಲೇಖನ ಸಾರುವ ಸಂದೇಶ ಮನಸ್ಸು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅಸ್ಥಿತೆಯ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಬಳಲುವವರು ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಉಳಿದವರಿಗೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಉಪಯುಕ್ತ. ಬೆಲೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ.

ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರತಿಗಳು ಕೆ.ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್ (೯೮೪೫೫೨೬೪೪೮) ಅವರ ಬಳಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಲಭ್ಯ.

Criminal process accused centric, ignores victims laments SC Judge in Chengappa memorial lecture

The right to fair investigation and trial is applicable to accused as well as victim and such a right to a victim is provided under Article 21 of the Constitution of India, said Justice Mohan M. Shantanagoudar, Judge, Supreme Court of India, delivering 12th PGC Chengappa Memorial Lecture in Bengaluru recently. The speaker was quoting from *Nirmal Singh Kahilol V/s State of Punjab*, decided by the apex Court in 2009. He was delivering the memorial lecture on the subject "Dimensions and paradigm of victim compensation in criminal trials".

Compensating victim of crimes is a subject of recent origin in India. Apart from what has been provided under earlier Section 357 of the Code of Criminal Procedure, there was no scheme to compensate victims of crimes during earlier times. The development of viewing rehabilitating victim of crimes is State's responsibility is of recent origin. The Hon'ble Judge chose this subject for the memorial lecture held on 23.11.2018 in the Patron-in-Hall of the High Court of Karnataka.

Lahari Advocates' Forum organizes memorial lecture in the memory of its Founder President, late PGC Chengappa every year. The present one was 12th in the series.

In the course of his lecture, the speaker noted with regret the limited role of victims in criminal trial process. In order to ascertain their role, the speaker first examined identity of victim of crime. According to the J | Shantanagoudar, "there are at least three victims - first, the Society, second, the actual or primary victim and third, the dependents of the victim". The Code of Criminal Procedure in Sec. 2(wa) recognizes only the primary victim saying victim is one who has 'suffered any loss or injury caused by reason of the act or omission for which the accused person has been charged'. The Judge elaborated that when a crime is committed, State prosecutes the offender and role of primary victim of crime is limited to deposing before Court. Though the primary victim can assist the Court in prosecuting crime and can appeal against the acquittal and against inadequate sentence, the Judge lamented that victim has no role to play in investigation even if the process was going the wrong way. This, the speaker pointed out, results in victim being a victim for the second time for want of proper investigation. Faulty investigation invariably leads to acquittal, therefore, right to assist Court and right to appeal are illusory under the present circumstance, lamented the speaker.

Pointing out that whole process of prosecuting offender in India has become 'accused and case centric', the judge lamented that the process has lost sight of pain and plight of victim and his/her dependants.

J | M.M. Shantanagoudar examined the criminal process from the point of functional aspect and noted

'Reason to believe' differs from 'change of mind'

Relying upon an apex Court judgment on the point, a single judge bench of the Karnataka High Court recently ruled that the Assessing Officer should show that he had 'reason to believe' that a certain amount of income has escaped from the tax next in order to re open the concluded assessment under the Income Tax Act. Reason to believe escapement of income from assessment is condition precedent for re opening the concluded assessment, made clear the Court. Availability of tangible material gives rise to 'reason to believe'. The decision to re open concluded assessment in the absence of 'reason to believe' supported by tangible material, is merely 'change of mind', held the Court.

Section 147 of the Income Tax Act, 1961, permits Assessing Officer to re open a concluded assessment, provided the officer believes escapement of certain income from assessment.

Sec.147(a) and (b) make clear under what circumstances re opening is permissible. Firstly, if the Income Tax Officer has reason to believe that because of

omission or failure on the part of an assessee, certain income has escaped assessment or in view of the information received by the Officer, the Officer has reason to believe that certain income chargeable to tax has escaped assessment for any assessment year, re assessment is permissible.

After going through the relevant provision of law and after noticing recent amendment thereto, the Court held, "It is for the Assessing Officer to show availability of the tangible material to believe escapement of income from assessment" in order to re open an assessment.

No scope in arbitration suit to try preliminary issue

In an arbitration suit there is no scope for the civil Court to try any of the issues involved therein including the admissibility of the agreement as preliminary issue, ruled a division bench of the Karnataka High Court. The Court was hearing an intra Court appeal against the order of dismissal of writ petition. The writ petition was filed challenging the procedure adopted by the civil Court in proceeding to hear the main matter along with the question of admissibility of the agreement.

The arbitration agreement in the case was an agreement for sale. The plaintiff-appellant in the civil Court raised certain objection thereto on the ground that since it was not properly stamped, it was inadmissible. The Plaintiff-appellant filed an interim application requesting the Court to take up the issue relating to the admissibility of the agreement as a preliminary issue. The Court proceeded to hear the main matter directing the plaintiff-appellant to file written argument and also address oral argument. This was challenged by the plaintiff-appellant before the High Court in writ petition. The Court dismissed the writ petition holding that the petition was not maintainable. The Court clarified that the

Election Petition - relevant material - chip of mobile phone in which conversion between parties is recorded - non produced - whether Sec. 81(3), Representation of People Act violated?

A petitioner under the Act along with his petition did not produce chip of the mobile phone in which conversion between parties is recorded. The petitioner alleged corrupt practice based on this phone conversation. But the petitioner produced a compact disc which contained copy of the conversation in the chip. The transcription of the conversation in print form was also produced. A question arose whether this is sufficient compliance of Sec. 81(3) of the Act. "Every election petition shall be accompanied by as many copies thereof as there are respondents mentioned in the petition, and every such copy shall be attested by the petitioner under his own signature to be true copy of the petition", reads Sec. 81(3).

SC held that it has rightly been observed by the High Court that the phone has been filed in a sealed cover. Therefore, the SC said, the allegation of non supply of the chip amounts to violation of Section 81(3) of the said Act is not a plea which can be accepted. 'It could' at best 'be a matter of trial', ruled the Court.

Sec. 3(4), National Security Act, 1980 detention - word 'forthwith' interpretation

Section 3 authorises authorized officer to pass order of preventive detention. The Officer passing the order should forthwith report the fact to the State Government to which he is subordinate together with the grounds on which the order has been made and such other particulars as in his opinion, have a bearing on the matter, and no such order shall remain in force for more than twelve days after the making thereof, unless, in the meantime, it has been approved by the State Government. What time frame is forthwith is the question arose before the apex Court. The Court also considered another question as to when as long as report to the State Government is furnished within twelve days, can it be contended that it has not caused prejudice to the detainee?

Answering the questions, the Court held that

- the provision should receive strict interpretation,
- the word 'forthwith' must be interpreted to mean within reasonable time and without undue delay,
- merely because the report has been filed with the State Government within a period of 12 days, it can not be ruled that detainee has not been prejudiced. Even when the report is filed within 12 days, Courts should examine whether it has been filed forthwith.

Sec. 9, Indian Evidence Act - Criminal case - unknown accused persons - establishment of identity - Test Identification Parade - when to be held - whether not holding TI parade fatal to prosecution?

The Prosecution Witnesses who deposed before the Court and identified the accused persons for the first time were not acquainted with the accused persons. They deposed that they had seen from a distance the accused assaulting the deceased. Therefore, a question arose whether a test identification parade ought to have been conducted by the investigating agency.

On the facts the Karnataka High Court ruled:

- It is not always mandatory to hold test ID parade
- When an FIR is lodged against unknown person/s and the said person was not known to the witness/es and witnesses were also not sure whether they had seen the accused persons prior to the incident in question, then under such circumstances, test identification parade in terms of Section 9 of the Indian Evidence Act is necessary.

In a landmark move, recently the apex Court p live streaming of open Court proceedings havin importance. This means in camera proceedi matrimonial or sexual assault case even if they are importance, will not be live streamed.

Considering advancement in information sci technology there was a demand for direct telecast proceedings. Those who advocated live streamin that it would bring in transparency in judicial procee council of India had passed resolution favou telecast of Court proceedings.

Conceding for the demand for live streaming ir interest litigation filed by a couple of public spirite and supported by interventionists, the Court struck between different interests like administration c transparency, dignity and privacy of the participa proceedings and the majesty and decorum of the Cc judgment calls for framing appropriate set of rules l project kick starts. Court made clear that live strear be permitted only where there is a demand for it the requirement of public importance.

In his separate but concurring judgment D.Y.Chandrachud recognized that genesis for de live streaming courtroom proceedings has in the pr open justice. Agreeing with the majority he : streaming "....enable those affected by the decisic Court to observe the manner in which judicial dec made". Stressing the importance of live stream proceedings, he further said it "...will reduce the reliance on second hand narratives to obtain inf about important judgments of the Court and the judicial hearings".

"There is also need for mechanism to evaluate and compile performance of judicial system as per observations in 245th Report of Law Commission so that the is non mandatory time line for decision of cases and accountability consistent with right of speedy justice. Such mechanism may provide norms for performance measurement for all judges in hierarchy. Same has to be done without affecting inde judiciary. There is also need for in house mechanism manne but with safeguards consistent with independence of ju measures against erring judges other than impeachment as AIR 2017 SC 3191. There is need to consider all oth considerations whether there should be body of full time exp affecting independence of judiciary, to assist in identifying, : and evaluating candidates at pre appointment stage and performance post appointment. Government may also co changes are required in process of evolution of candidates a that no wrong candidate is appointed. What steps are r ensuring righteous conduct of Judges at later stage is al consideration."

SC on how to speed up justice deliv

"Art. 19 guarantees some of most important fundamen citizens. Art. 19 protects important attributes of personal li of freedom of speech and expression coupled with right peaceably and without arms are right expression of which, in carrying demonstration on several occasions. Freedom views is life line of any democratic institution. Word freed must be broadly construed to include right to circulate o word of mouth or through audio visual instrument. Rig speech is one form of expression which is also part of freed and expression. Demonstrations are also mode of express guaranteed under Art. 19(1) (a) demonstration wheth religious or social or other demonstrations which cre disturbance or operate as nuisance or create or manifest th

Constitutional Adjudication

In a constitutional democracy wedded to the rule of law constitutional adjudication is of abiding value and significance. What prevails is constitutional supremacy – all organs being controlled and regulated by the Constitution and functioning within the confines of their power with the judiciary constituted the arbiter. While the consent of the governed is a basic value in a democracy, constitutional democracy cannot exist in any real sense without the rule of law. Constitutional democracy is one where the majority will and rule is controlled and directed by constitutional principles or culture or constitutionalism. Its survival and success depends upon the realization that constitutional morality is no less essential than constitutional legality. It is not mere allegiance to the constitutional provisions and principles but imbibing a constitutional culture. It underlines the need to preserve the people's faith in institutions of democracy and underscores the ethics of the country's politics.

The moral and spiritual dimensions of democracy are equally significant. Institutions are crucial in this behalf. A constitutional democracy can work only under institutional safeguards. Hence it is essential that institutions are strengthened and correct systems put in place. A functioning democracy needs continuous discussion. The Constitution prescribes government by democratic legislatures with the executive accountable to them and resting ultimately on public opinion. Constitutionalism and the rule of law facilitate a democratic political system by creating an orderly framework within which political decisions are made. We cannot forget the Holmesian aphorism that "theory is the most important part of the dogma of the law, as the architect is the most important man who takes part in the building of a house."

The Constitution represents charter of power granted by liberties and not charter of liberty granted by power. Fundamental rights and basic liberties limit the State's authority. Even so, the role of institutions in making democracy meaningful and successful is vital. No institution is an abstraction. The working of all constitutional institutions is influenced and determined by those who man them. The different institutions that the Constitution has fashioned are intended to bring about a form of government that would ensure that democracy and liberty are not empty promises. It serves the purpose of democracy by defining and limiting the roles of the various institutions and protecting the citizen from exercise of arbitrary and absolute power. In a democracy

enduring institutions depend upon the enduring support of ordinary citizens and they are most likely to support those institutions which they understand. "Law is the principal institution through which a society can assert its values", remarked Prof. Alex Bickel.

The Constitution is no doubt a legal document, but it is also a social testament and a political instrument. The relation between the institutions, particularly the legislature and the executive, is more political. One cannot also overlook the relationship between the legal and the political processes which are intermixed. Constitutional adjudication, therefore, at least to some extent, is political. The politics of constitutional adjudication are clearly different from parliamentary, governmental and electoral politics. It involves rational justification and legal foundation, but constitutional review can nevertheless not claim to be innocent of politics.

In one sense constitutional adjudication is, and must be, a dynamic interaction – a 'democratic dialogue' among the wings of the government. "Courts remind legislature of the values that

Perspective

V. Sudhish Pai

vsudhishpai@gmail.com

might otherwise be neglected and legislatures respond by expanding or refining the terms of the debate." Public law must in principle respect conventional limitations on judicial power.

They are crucial to the functioning of a democratic state. To remember that there can be no legal solubility to every problem and that the judicial process has its inherent limitations is wisdom and acknowledgment of a stark reality.

Prof. Dieter Grimm, former Justice of the Federal Constitutional Court of Germany mentions that while amendments are an external corrective to the power of Courts, there is also an internal corrective. "Even if it is true that, what is legally acceptable and what is not, can only be defined in the legal system, it is never defined once and for all and judges are not the only actors to take part in the ongoing discussion. It is therefore extremely important that constitutional courts are embedded in a lively discourse in which the division of functions between the political and juridical branches of government, the acceptability of legal methods and the soundness of interpretations are constantly evaluated and readjusted". A realization of this is critically essential.

The genius of constitutionalism which supports the rule of law lies in the Constitution – its resilience which provides ample opportunity for both continuity and change, in the method of interpretation and in the wisdom and ability with which the judges steer between the horns of their dilemma.

...arbitration suit...

plaintiff-appellant may raise all contentions before the Civil Court which are available under Sec. 34 of the Act. This order was called in question before the division bench in intra Court appeal.

Before the division bench, relying upon *SMS Tea Estates Pvt Ltd.*, case decided by the apex Court in 2011, it was contended by the plaintiff-appellant that since the admissibility of the document goes to the very root of the matter, it ought to have been considered as preliminary issue.

Having heard both sides, the Court felt "...the writ petition as also this appeal could only be considered as a baseless attempt on the part of the appellant to somehow avoid expeditious disposal of the application under Sec.34 of the Act". The Court noticing that under Sec. 34 of the Act award could be questioned strictly on the grounds available therein declined to "...accede to the submission that even such proceedings under Section 34 of the Act could also be taken up in split-stages so as to examine any particular ground as a preliminary one". Holding that the cited judgment is not on the point involved in the appeal, the Court dismissed the appeal with cost.

In a criminal justice system, here is a jury to be proud of:

A defendant was on trial for murder. There was strong evidence indicating guilt, but there was no corpse.

In the defense's closing statement, the lawyer, knowing that his client would probably be convicted, resorted to a trick.

"Ladies and gentlemen of the jury, I have a surprise for you all," the lawyer said as he looked at his watch.

"Within one minute, the person presumed dead in this case will walk into this courtroom." He looked toward the courtroom door.

The jurors, somewhat stunned, all looked on eagerly.

A minute passed. Nothing happened.

Finally the lawyer said, "Actually, I made up the previous statement. But you all looked on with anticipation.

I, therefore, put it to you that you have a reasonable doubt in this case as to whether anyone was killed, and I insist that you return a verdict of not guilty."

The jury retired to deliberate. A few minutes later, the jury returned and pronounced a verdict of guilty.

"But how?" inquired the lawyer. "You must have had some doubt; I saw all of you stare at the door."

The jury foreman replied:

"Yes, we did look, but your client didn't."

HUMOUR

Criminal process accused centric...

▶ that being 'case and accused centric', the process seeks to penalize accused for the wrong committed and seeks to ensure that punishment acts as a deterrent for future offenders. "However, in this retributive approach to criminal law, the system loses sight of the actual or primary victim and his or her dependents" noted, the judge.

Comparing the process of prosecuting a criminal case with prosecution of a case for civil wrong, the Judge said in civil cases, "the central function of law is not censure or prevention but to provide a remedy to the victim in the invasion of protected interest, where usually damages and some time in injunctive or other reliefs are awarded, the victim in a criminal case often has not avenue to protect his or her interests, unless the offence committed is also a civil wrong...". This, noted the Judge, "...leaves victims as an unprotected class who continue to suffer from the trauma and aftershocks of the instances that they have been subjected to day after day and can never resume their normal life".

Turning his attention to judicial approach to providing compensation Justice Mohan Shantanagoudar noted that in a series of judgments from 1979 onwards the Supreme Court as well as High Courts have made observations about the status of victim in criminal process. Referring to *Maro Ram V/s Union of India*, the speaker pointed out that the Court therein held that while considering the problem of penology, victimology, which is the study of the suffering of the victim who die or suffer, should not be overlooked. He also referred to the verdict in the State of Gujarat *V/s High Court of Gujarat* wherein it was stated that the Court in its zeal to protect the human rights of the accused or the convict cannot forget the victim or his family in case of his death or incapacitation because of the offenses committed by the convict.

In the light of the aforesaid observations, the learned judge examined the current legal scheme to protect the interest of victims and for their restitution. The speaker examined the provisions of Railway Act, the domestic violence Act, the workman Compensation Act, the Protection of Human Rights Act, the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, and the Probation of Offenders Act which provide for compensation under Civil Law. The Speaker referred to 152nd report of the Law Commission which recommended introduction of Section 357 (A) in the Code of Criminal Procedure mandating awarding compensation of Rs.25,000/- in case of bodily injury and Rs.1,00,000/- in case of death. He pointed out that the Government did not accept these recommendations then but finally inserted Section 357 (A) in Cr.Procedure Code 2008 and Section 357 (B) and Section 357 (C) by way of Criminal Law (Amendment Act of 2013). Compensation under these sections payable by accused, the Speaker pointed out is ancillary to other sentences but is in addition thereto. Referring to verdict in *Dilip S.Dahanookar V/s Kotak Mahindra Co. Limited and Another* it was pointed out that an enquiry albeit summary in nature, to determine the paying

capacity of the offender was favoured.

The speaker then turned his attention to the Victim Compensation Fund created by the Union of India and various state Governments. It was pointed out that way back in 2009 the Central Government gave direction to every state to prepare a scheme which has to be in agreement with the scheme prepared by the Centre for compensating victims of crimes. The Centre directed states to make budgetary allocation to create the fund. Under these schemes Courts trying offence should certify that victim need to be rehabilitated. In such case either the District Legal Services Authority or the State Legal Services Authority should hold an enquiry to determine the quantum of compensation to be paid to victim/s, pointed out the speaker.

The speaker then went on to examine impact of crime on victims. The speaker examined impact sexual offence makes on victim and trauma it leaves behind. He demonstrated how child suffers from sexual assault and the scar it leaves on child's life affecting entire developmental process of the child and carries forward into adulthood. Acid attack, one of horrific offences, is always aimed at women, noted J| Shantanagoudar. "Even if it does not result in death, apart from causing severe burning of face, which is most commonly targeted, it also melts bones, has a heavy risk of loss of eyesight and hearing, and causes fatal disease like ulcer", noticed the speaker. In all such cases, "Compensation should be given to the victim as soon as possible, so that she can proceed with her treatment properly and measures should be taken for counseling, employment and rehabilitation", opined the speaker.

Noticing peculiar circumstances of robbery and cyber crimes create, J| Shantanagoudar said "If the police and investigative authorities fail to recover the lost or stolen goods, even imprisonment of the offender cannot return the victim to their earlier position," indicating that property lost is lost for ever. He noted that compensating such victims with a partly sum of Rs.10,000-20,000 "...is hardly sufficient". He expressed dismay at such situations saying, "The violation of the victim's rights, invasion of his dignity, and the actual losses incurred by him are all dolefully, not a matter of concern in the criminal process".

In the light of constitutional provisions relating to protection of fundamental rights, the speaker examined the verdict in *Rudul Shah* case decided by the apex Court in 1983. The Court laid down the compensatory jurisprudence for the violation of fundamental rights under the Constitution. The speaker noted that there are no express provisions for awarding such compensation in the text of the Indian Constitution, but "... this judgment was on the basis of the court's interpretation of the extent of its remedial powers". The concept of damages in such situations, "...should be understood by taking recourse to the principle of Constitutional tort", opined J| Mohan Shantanagoudar. State not protecting its subjects from crime is "failure on the part of the State", interpreted the speaker. This also amounts to "breach of the trust they (citizen) have reposed in the government", he said.

Coming to the concluding part of the guest lecture, the speaker batted for change in the approach of the criminal legal process from being 'accused and case centric' to also look include the interest of victim and aim at victim's rehabilitation.

Chief Justice of the High Court, Dinesh Maheshwari who was the Guest of Honour lauded the Karnataka's victim compensation scheme and its working.

The program began with welcome address by Anu Chengappa, President of Lahari Advocates' Forum. R.G.Chowhan, Secretary of the Forum proposed vote of thanks.

Rajya Sabha passed 120rd Constitution amendment bill by voice vote on 06-08-2018 providing for constitutional status top the national backward classes commission. Lok Sabha had already passed the bill. With the presidential assent the amendment comes in to force.

For Lahari Legal Service & Subscription contact:

K. Suryanarayan Rao - 9845529448

Anu Chengappa - 9980047780

C.M Kemepegowda - 9844180988

G.C.Vishveshwara Memorial Lecture was delivered by Dr.Pavagada Prakash Rao on 04-08-2018 at Gokhale Institute of Public Affairs, Bengaluru. Subject of the lecture was *Ramayanadalli Dharma Jijnase*.

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bengaluru

Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bengaluru-560 003.

Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bengaluru-560 009

Editor : Aravind. M. Neglur.

aravindneglur@gmail.com

RNI No. KARBIL 2010/64911

ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆ-ಲಹರಿ ಕನಸಿನ ಕೂಸು

ಡಿ ಸೆಂಬರ್ ೩ನ್ನು ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯೆಂದು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವೇನೂ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನಾಚರಣೆ ಭಾರತದ ವಕೀಲರಿಗಷ್ಟೆ ಸೀಮಿತ, ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತದ ವಕೀಲರಿಗಲ್ಲ ಈ ದಿನ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ ವಕೀಲರ ದಿನ ಎಂದೊಂದು ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ತಾಯಿ. ಅದೆ ದಿನವನ್ನು ಸುಮಾರು ೩ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಭಾರತದ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತು ವಕೀಲರ ದಿನವೆಂದು ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು - ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ.

ಸೆ.೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಲಹರಿಯ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎನ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲಹರಿಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಕೆ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಡಿ.೩ನ್ನು ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆ ಎಂದು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ವೃತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಪುನರ್ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ವೃತ್ತಿಯ ಉನ್ನತದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು, ಹಾಗೆಯೇ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಲು ವರ್ಷದಲ್ಲ ದಿನವೊಂದನ್ನಾದರೂ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ರಾಯರ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ೧೯೭೨ರ ಡಿ.೩ರಂದು ಭಾರತದ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅದೆ ದಿನ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅವರ ವಿಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆ. ಲಹರಿ ಹಲವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ವಕೀಲರ ದಿನದಂದು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ.

ಈಗ ಏಕೀಕೃತ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತು ಡಿ.೩ನ್ನು ವಕೀಲರ ದಿನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಡಿ.೩ ಬಾಬುರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದರ ಜನ್ಮದಿನ. ಬಾಬು ಬಹಾರ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ - ಆ ಮೊದಲು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ - ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನ ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಏನೆ ಇರಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಡಿ.೩ನ್ನು ವಕೀಲರ ದಿನವೆಂದು ಆಚರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ವಕೀಲರ ದಿನ ಅವರ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಗಷ್ಟೆ ಮೀಸಲು ಅಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ದಿನ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಕೀಲರು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾದ ಕಾಣಿಕೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ದಿನವೂ ಹೌದು.

೧೯೭೨ರ ಡಿ.೩ ರಿಂದ The Advocates Act, 1962 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಕೀಲರ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪ ಬಂದಿತು. ಆ ಮೊದಲು ಆಯಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮದೆ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವಕೀಲ್, ಪ್ಲೀಡರ್, ಮುಖ್ಯಾರ್ ಮೊದಲಾದ ವಿಧದ

ವೃತ್ತಿದಾರರೆಲ್ಲ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್‌ಗಳಾದರು. ಇದರ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳಾದ 'ನ್ಯಾಯವಾದಿ', 'ವಕೀಲ' ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದ್ದರೂ ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್‌ಗಳು.

ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿ ತಪ್ಪೆಸಗಿದ ವಕೀಲರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲೂ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ನಿವೃತ್ತಿ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ ವಕೀಲರ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಸನ್ನದು ಪಡೆದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಕೀಲರ ಅನುಚಾನಾಚ ಕ್ರಮ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯ ಗಾಳಿ ಸುಳಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಕೀಲರು ಹಳೆ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಕೀಲರಂತಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ನಿಜವಾದ ಕಲಿಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಕೀಲರಿಗೂ, ಕಲಿಕೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ ನಡೆದ ನಂತರವೇ ವೃತ್ತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ

ವಕೀಲರ ದಿನಾಚರಣೆ ಬಿಜೇಡ್

ವಕೀಲರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಮತ್ತು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸರ್ವೀಕೇಷನ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದೆ. ಆಬ್ಜೆಕ್ಟಿವ್ ವಿಧದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುವ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾಗದೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಡೆ ತಡೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದು ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಕಿರಿಯ ವಕೀಲರ ಮುಂದಿನ ಹಾದಿ ಸುಗಮವೇನಲ್ಲ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ವಕೀಲರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ತವ್ಯ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಪೈಪೋಟಿ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದೇಶಿ ಲಾ ಫರ್ಮಿತಿ ಭೂತ ಗವಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಇಣುಕುತ್ತಿದೆ. ನಾಳೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೋ ಇಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರಲಿರುವ ನಾಳೆಗಾಗಿ ಇಂದೆ ವಕೀಲರು ಸಿದ್ಧರಿರದಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆಯೆಂಬುದು ವಕೀಲರಿಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ವಿದೇಶಿ ವಕೀಲರು ಈ ಜಾಗ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಕೀಲರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಸಿಯಲು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (artificial intelligence) ಎಂಬ ಭೂತ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಕುಳಿತಿರುವುದು ದೂರದಲ್ಲೇನೂ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಹತ್ತಿರ ಬರಲು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಿದೆ. ದೂರದ ಅದು ನಮ್ಮೆದುರೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಯಾರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಕೀಲರೆನೂ ತೆರೆಯ ಮರೆಗೆ ಸರಿಯಬಹುದು, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸು ವಕೀಲರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅವರ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ? ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ, ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್, ಮಿಡಿಯೇಷನ್, ಕಾನೂನು ಬರಹದಂತಹ ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು, ತೀವ್ರ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಾಡದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು, ಇಷ್ಟು ಜಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೇ?

ತೀರ್ಪಿಗಿಂತ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿದ...

ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದಿಂದ ಆಗಿದ್ದು ಎಂದು ದೋಷಾರೋಪಣಾ ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಆಪಾದಿತನ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಯಂತೆ ಬಸ್ಸು ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೂಟಗಲ್ ಕಡೆಯಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಬಂದ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹೋಗಿ ಈ ಅಪಘಾತವಾಗಿತ್ತು.

ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ, ಅಪೀಲನಲ್ಲಿ ಅದು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆಪಾದಿತ ಚಾಲಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದಾಗ ವಿಲಕ್ಷಣ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಘಟಿಸಿತ್ತು. ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಪೈಕಿ ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯ-ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪಾಟಿ ಸವಾಲು - ಒಂದೇ ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ರೀತಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು! ನೋಣಂಪ್ರತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ ಹಾಗಿದ್ದವು-ಅವರ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ಹಾಳೆಗಳು!! ಎಂದರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲು ಹೋಗಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳದಂತೆ-ಅದೆ ರೀತಿಯ ಬೆರಳಜ್ಜಿನ ತಪ್ಪುಗಳೊಂದಿಗೆ - ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿದ ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿಯೂ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿತ್ತು. ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಈ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ವಾಹನ ಚಾಲಕನ ಅತಿ ವೇಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತನದ ಚಾಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ಪಾಟಿ ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದೇನೂ ಕಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಪೀಲನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯ

ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು. ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಜಜ್ಜಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಮಾಡಿತು.

ಪುನಃ ವಿಚಾರಣೆ ವಿರಳವೆನಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, "ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯದ ವೈಫಲ್ಯ ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಪವಾದವೆನಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪುನಃ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಬಹುದೆಂದು ಅರಿವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ, ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ವೈಫಲ್ಯ ತಪ್ಪಿಸಲು ಪುನಃ ವಿಚಾರಣೆಯೊಂದೆ ಪರಿಹಾರ", ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಸೆಶನ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನೂ ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಕಾರಣ ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಈ ಆಜ್ಞೆಯೂ ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ "ಮೊಳ್ಳು ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡವೂ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದಿತು.

ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೬೧ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಇಡಿ ಪ್ರಕರಣವೆ ನಿರರ್ಥಕ (vitiate) ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಎಸಗಿದ ಪ್ರಮಾದ ಕಲಂ ೪೬೧ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಾರದ್ದು. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಈಗ ನಡೆದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಲಯ "ನಿರ್ದೋಷವಾಗಿ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೬೧ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗದಿರಬಹುದು, ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮದೋಷ ಇಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೇ ನಿರರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿದೆ," ಎಂದಿದೆ.

ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಮಾಫಿ ಇಲ್ಲ

ತೀರಿಕೊಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿ...

ಕಾರಣಗಳು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ.

ರಝಿಯಾ ಖಾನಮ್ ದಾವಾ ಒಂದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಎರಡು ಮಾರಾಟ ಪತ್ರಗಳ ರದ್ದತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಈ ದಾವಾ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಮಿದ್ ಮತ್ತಿನಿಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹೂಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಮಿದ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಮಯ ಕೇಳಿಯೂ, ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ದಾವಾ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿ ಆಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿದ್ದು ಏಕತರ್ಪಿ ಡಿಕ್ರಿ.

ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಮಿದ್ ಈ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಮೊದಲು ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ಅಪೀಲು ತಡವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಳಂಬ ೩೪೬ ದಿನಗಳದ್ದು. ಏಕತರ್ಪಿ ಡಿಕ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಳಂಬ ಮನ್ನಾ ಕೇಳಿದ್ದರು ಸಮಿದ್. ಆದರೆ ದಾಖಲೆಗಳು ಬೇರೆಯದೆ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಮಿದ್‌ಗೆ ದಾವಾ ಡಿಕ್ರಿ ಆದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು- ಈ ದಾಖಲೆಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಸಮರ್ಪಕ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅವರ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಸಮಿದ್ ಅವರ ಎರಡನೆ ಅಪೀಲು ಇದೆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಜಾ ಆಯಿತು.

ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಸಮಿದ್ ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ದಾವಾ ನಂ.೫೯೧/೭೬ ೧೦.೦೫.೧೨ ರಂದು ಡಿಕ್ರಿ ಆಗಿದ್ದು ತಮಗೆ ೦೭.೦೫.೨೦೧೩ರ ವರೆಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದರು. ೦೭.೦೫.೨೦೧೩ರಂದು ಈ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಧ್ಯದ ವಿವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಮೊದಲೆ ಸಮಿದ್ ೨೩.೧೧.೨೦೧೨ರಂದು ಇದೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ೧೦.೦೫.೧೨ರ ಡಿಕ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ ಡಿಕ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂದಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅವರ ವಿಳಂಬ ಮನ್ನಾದ ಅರ್ಜಿ ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ವಜಾಗೊಂಡಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸ ಬಯಸಲಿಲ್ಲ.

ವಾಹನಾಪಘಾತಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿದ ಪಿಟಶನ್...

'ಐತೀರ್ಪು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಮೋಟರ್ ವಾಹನ ಕಾಯ್ದೆ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಒಂದು ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ತರಲಾಯಿತು. ೨೦೦೭ರ ಯಲ್ಲಪ್ಪಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಬೇರೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಐತೀರ್ಪು' ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತ್ತು. 'ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೧೭೮ನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಲಂ ೧೪೦ರಂತೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಆಜ್ಞೆಯು ಐತೀರ್ಪು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿತು.

೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಮನ್ ಮತ್ತಿನಿತರರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಐವರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪೂರ್ಣ ಪೀಠವೊಂದು ಐತೀರ್ಪಿನ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಹಾಶಯನ ಕಾನೂನು ಪದಕೋಶ ತಿರುವಿ ಹಾಕಿತು. ಅದರಂತೆಯೂ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಹಕ್ಕು, ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ/ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆಜ್ಞೆ ಐತೀರ್ಪು.

ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು, ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ನಿರ್ಧಾರವೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಜ್ಞೆ ಕೇವಲ ಪಿಟಶನ್ನುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಐತೀರ್ಪೇ? ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅಪೀಲು ನಿಲ್ಲುವುದೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಅಪೀಲುದಾರರು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಈ ಅಪೀಲುಗಳು ವಿಫಲವಾದರೂ ಬೇರೆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಬಹುದು ಎಂದಷ್ಟೆ ಹೇಳಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು.

ಇವರಿಗೆ,

ತೆರೆದ ಅಂಚೆ

.....

.....

.....

ಎಂದರೆ "ತೀರಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಡಿಕ್ರಿ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಾರಸುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದ ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಮಾನ್ಯವೇ?"

ಅಪೀಲನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಪರ ವಕೀಲರು ಈ ವಾರಸುದಾರರು ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನೆಯ ಡಿಕ್ರಿಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿದ್ದರೆ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೬೭ರಂತೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಲು ರಹ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು.

ವಾದಿ-ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ದಾವಾ ಹಾಗೂ ಅಪೀಲಿನ ಸಮರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಾದಗಳು ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆ ಪೈಕಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಹಲವು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬುದು. ಆ ಪ್ರಕಾರದ ತೀರ್ಪುಗಳ ಪೈಕಿ ೨೦೦೪ರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬೇತ್ರಬಾಸಿ ಬಸ್ಸಾಲ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪು, ಅದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ೧೯೭೨ರ ನಾಥುರಾಮ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪು, ೧೯೩೧ರ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಹಾವೀರ್ ಸಿಂಘ್ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಮುಖವಾದವು.

ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾಬೀರ್ ಸಿಂಘ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೭(೩)ರ ಪ್ರಭಾವ ಏನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ. ಕಲಂ ೪೭(೩) ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿದ್ದ ಯಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ಡಿಕ್ರಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು. ವಾರಸುದಾರರೂ ತೀರಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ತಾನೇ? ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು, ಅದು ಬೇರೆ ದಾವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಾರದು ಎಂದು ಅಲಹಾಬಾದ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದವರು ವಾದಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಲಂ ೪೭ಕ್ಕೆ ಇರುವ ವಿವರಣೆ (explanation)ಯಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಕಲಂ ೪೭ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿತ್ತು. [ಈ ತೀರ್ಪು ೧೯೩೧ರದ್ದು. ವಿವರಣೆ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿತೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ - ಸಂ]. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ ಇಂತಹದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತ, ತೀರಿಕೊಂಡ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಾರಸುದಾರರು ಡಿಕ್ರಿಯಂತೆ ತಾವು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರಲ್ಲ ಎಂದು ಕೋರಿ ದಾವಾ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೭ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಾಲ ವಾರಸುದಾರರು ತಾವು ಡಿಕ್ರಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರಲ್ಲ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯ ಮಾರ್ಗ ಕೇಳಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದಾವಾಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಅಡೆತಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಿತು. ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಾವಾವನ್ನು ತನ್ನ ದಾಖಲೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿ ಎಂದೂ ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಆಜ್ಞೆ ೭, ನಿಯಮ ೧೭, ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ - ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿದ್ದುಪಡಿ- ವಾದಿಯ ಕೋರಿಕೆ-ದಾವಾದ ಕೊನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ - ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕಾರ-ಕಾಲಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿಕೆ-ಸಮ್ಮತವೇ?

ದಾವಾದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ವಾದಿಯು ವಾದ ಪತ್ರದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಘೋಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರು. ಅರ್ಜಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಪುರಸ್ಕೃತವಾಯಿತು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು:

- ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಜ್ಞೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದ ಚಕ್ರ ಆಜ್ಞೆ (Cryptic Order)
- ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಘೋಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲು ಕಾಲಮಿತಿ ಮುಗಿದಿತ್ತು.
- ವಾದಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೆ ಯಾಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಾರಣವನ್ನೇ ದಾಖಲಿಸಲಿಲ್ಲ.
- ೨೦೦೭ರ ಅಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್‌ಜಿ ಪ್ರಕರಣದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಂತೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೆಳನ್ಯಾಯಾಲಯ ಅರ್ಜಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ ಕ್ರಮ ತಪ್ಪು, ಅರ್ಜಿ ವಜಾಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೇ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಸಂ. ೩೯೬, ಉಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : aravindneglur@gmail.com

KARBIL 01707/10/1/2009-TC

ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಲೂರ

RNI No. KARBIL 2010/64911